

ÖZET

Uzun süreli karsinojenlere maruz kalınması genetik yapıda hasar oluşturarak hücre çoğalmasını kontrol eden genlerde değişikliklere yol açmaktadır. Mutasyonlar onkogenik genler ve/veya tümör baskılayıcı genlerde geliştiğinde tümör gelişimi için adım atılmış olur.

Mutasyonların erken dönemde saptanması için kullanılabilecek materyallerden biri olan YEH tamamen noninvaziv ve hasta için herhangi bir risk oluşturmayan bir teknikle toplanır. YEH'ında genetik incelemelerin yapıldığı sınırlı sayıda çalışma vardır. Bu çalışmada, KHDAK olan ve kanser tanısı olmayan hasta gruplarında genetik açıdan YEH örneğinin araştırmaya yetecek düzeyde DNA içerip içermediğinin araştırılması amaçlanmıştır.

Çalışmaya küçük hücreli dışı akciğer karsinomu tanısı konulan 26 erkek hasta ve akciğer kanseri olmayan 20 erkek hasta alınması amaçlandı. YEH toplama işlemi yaklaşık 10-15 dakika süreyle, tidal volümde nefes alıp verirken Eco Screen- Jaeger cihazı ile yapıldı. Toplanan YEH'da invitek doku spin-colum DNA izolasyon kiti ile DNA izole edildi.

KHDAK grubunda sürenin kısa olmasına rağmen DNA miktarı kanser olmayan gruba göre 2 kat daha fazla bulundu ($p>0,05$). Kanserli olan olgularda ise, endobronşiyal lezyon olan ve olmayan gruplar karşılaştırıldığında, endobronşiyal lezyonu olanlarda DNA miktarı daha az olarak bulunmuştur ($p>0,05$). Kanser grubunda DNA miktarı ile YEH toplama süresi, toplanan örnek miktarı ve ekspirasyon havası hacmi arasında da ilişki saptanmamasına karşın; kanser olmayan grupta DNA miktarı ile YEH toplama süresi arasında pozitif ilişki bulunmuştur.

Bu durum kanser gelişme sürecinde akciğerlerde hücresel düzeyde meydana gelen patolojik değişikliklerle açıklanabilir. Bununla birlikte, kanser olmayan grupta YEH hacminin daha fazla olmasından kaynaklanan göreceli bir azalmadan da kaynaklanabilir. YEH'daki DNA kaynağının temel olarak akciğerlerde lokalize lezyonlardan ziyade, yaygın inflamatuvar yanıtla bağlı patolojik değişiklikler sonucu olduğu düşünülebilir. YEH örnekleri genetik incelemeleri yapabilecek düzeyde DNA materyali içermesi nedeniyle, risk gruplarında tarama amaçlı ve/veya tanı konulmuş olguların izleminde ve prognozunu değerlendirmede katkı sağlayabilecek yararlı, noninvaziv bir yöntem olarak düşünülmüştür.

Anahtar kelimeler: KHDAK, yoğunlaştırılmış ekspirasyon havası, DNA

